

21.4.1982

1 (9)

... Till arbetspensionsanstalterna

BEAKTANDE AV OLYCKSFALLSERSÄTTNINGAR I ARBETSPENSIONERNA FRÅN 1.4.1982
OCH 1.7.1982

1. Allmänt

Till arbetspensionsanstalterna har som bilaga till cirkulär 43/81 sänts regeringens proposition med förslag till lag angående ändring av 8 och 8 a §§ lagen om pension för arbetstagare samt som bilaga till cirkulär 4/82 den vid presidentföredragningen stadfästa lagtexten. Ändringarna trädde i kraft 1.4.1982. I detta cirkulär redogörs för ändringarna.

Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare stadfästes 23.12.1981 vid föredragning för republikens president. Lagen träder i kraft 1.7.1982 och lagtexten medföljer detta cirkulär som bilaga. En redogörelse för lagens inverkan på arbetspensionerna ges i detta cirkulär.

2. Ersättningar enligt lagen om olycksfallsförsäkring

Lagen om olycksfallsförsäkring har ändrats med verkan från 1.1.1982. Enligt det ändrade 1 mom. i 14 § utges skadestånd för skada eller sjukdom till följd av olycksfall i arbetet

- till arbetstagaren i form av sjukvård, dagpenning, olycksfallspension, menersättning och till dessa hörande tillägg samt ersättning för hemvårdskostnader
- till arbetstagarens anhöriga i form av familjepension samt
- begravningshjälp.

Fram till slutet av år 1981 har som ersättning till arbetstagaren för arbetsolycksfall betalats bland annat livränta, som enligt den nya lagen motsvaras av den ovannämnda olycksfallspensionen och menersättningen, och till arbetstagarens anhöriga försörjningspension, som numera motsvaras av den nämnda familjepensionen.

21.4.1982

2

Av ersättningarna enligt olycksfallsförsäkringslagen beaktas vid samordning med arbetspensionerna dagpenningen, olycksfallspensionen och familjepensionen. Av dessa är dagpenningen den enda helt nya ersättningsform som inverkar på samordningen, då ju olycksfallspensionen och familjepensionen beaktas i samordningen på samma sätt som den tidigare livräntan och försörjningspensionen. Vidare kan det konstateras, att på basen av skadefall som inträffat före 1.1.1982 utges fortsättningsvis livränta och försörjningspension.

Vid revideringen av olycksfallsförsäkringslagen har såväl grunderna för utfående av ersättningarna som nivån för dem ändrats. För den skull redogörs i det följande mera noggrant för dagpenningen och olycksfallspensionen.

Dagpenning enligt olycksfallsförsäkringslagen (i det följande olycksfallsdagpenning) utgör en ersättning som betalas till den skadade för sjukdomstiden för inkomstbortfallet under denna tid. Olycksfallsdagpenningen utges från det skadefallet inträffade eller yrkessjukdomen började för högst ett års tid. Dess storlek motsvarar den nedsatta arbetsförmågan. I allmänhet är olycksfallsdagpenningen 100 % av arbetsinkomsten.

Rätten att utfå olycksfallspension förutsätter, att den skadades arbetsförmåga kan anses ha nedgått som en följd av olycksfallet. Vid definitionen av arbetsförmåga tillämpas samma principer som inom arbetspensionssystemet. Som störst är olycksfallspensionen 85 % av årsarbetsinkomsten vid den tidpunkt då olycksfallet inträffade. Olycksfallspensionen utges när rätten till olycksfallsdagpenning har upphört.

3. Beaktande av olycksfallsdagpenning vid samordning med arbetspensionerna

Enligt 8 § APL har vid arbetspensionernas samordning hittills beaktats livränta enligt olycksfallsförsäkringslagen. Däremot har inte dagpenningen beaktats vid sådan samordning. Nu har även olycksfallsdagpenningen som en del av den inkomstpolitiska helhetslösningen år 1981 ändrats till en ersättning som skall beaktas vid samordningen.

Olycksfallsdagpenningen beaktas vid samordningen på samma sätt som andra s.k. primära pensioner och ersättningar.

21.4.1982

3

Exempel 1. Arbetstagaren råkar ut för ett arbetsolycksfall 15.4.1982. Han ansöker om arbetspension 5.5.1982. När pensionsanstalten har fått meddelande från folkpensionsanstaltens lokalbyrå, att arbetstagaren ännu inte ansökt om i sjukförsäkringslagen avsedd dagpenning 30.6.1982, beviljar pensionsanstalten arbetstagaren invalidpension från 1.5.1982. Av pensionsansökan och läkarintyget framgår, att det här är fråga om ett arbetsolycksfall. På denna grund inskaffar pensionsanstalten från olycksfallsförsäkringsanstalten uppgifter om olycksfallsdagpenningen.

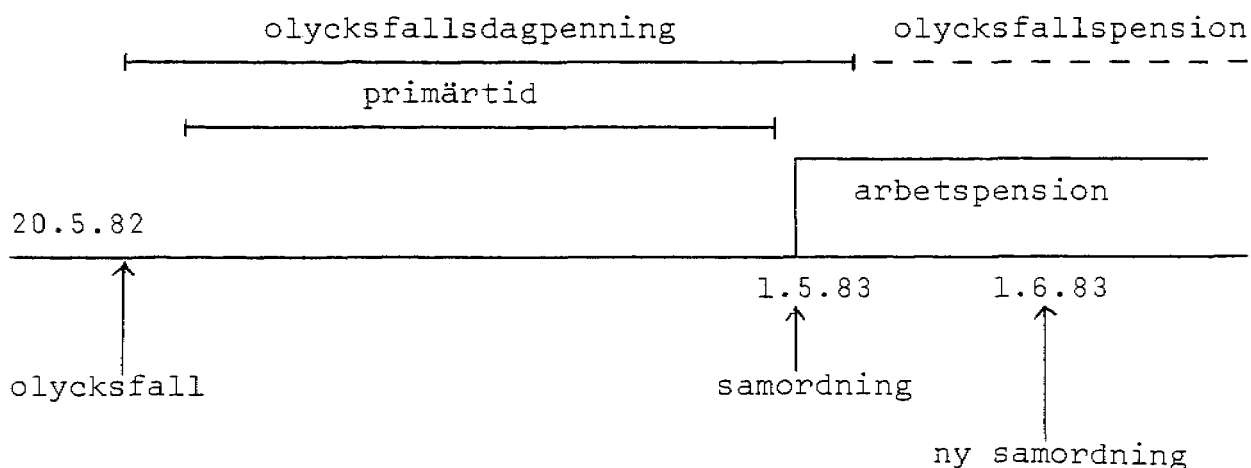
Samordningsgrunden (= den högsta APL-pensionsgrundande lönen)	4 500 mk/mån (ind. 836)
APL-pensionen utan index	1 550 mk/mån (ind. 836)
Olycksfallsdagpenning	4 400 mk/mån (ind. 836)

Samordning:

60 % av 4 500 mk	2 700 mk
6 % av (4 500 - 3 449,97)	- 63 "
samordningsgränsen	<u>2 637 mk.</u>

Emedan dagpenningen är större än samordningsgränsen, utgår arbetspensionen inte till betalning 1.5.1982. När olycksfallsdagpenningen ändras till olycksfallspension, skall ny samordning förrättas.

Exempel 2. Arbetstagaren råkar ut för ett olycksfall på hemvägen 20.5.1982. Emedan olycksfallsförsäkringsanstalten vid den första utredningen inte anser att olycksfallet är ett arbetsolycksfall, uppmanas arbetstagaren att ansöka om dagpenning enligt SFL. För den skull beviljas arbetstagaren i SFL avsedd dagpenning med början från 31.5.1982 och primärtiden fastställs att upphöra 30.4.1983. Senare konstateras det dock att olycksfallet var ett arbetsolycksfall och olycksfallsdagpenning utbetalas för tiden 21.5.1982 - 20.5.1983. Från därpåföljande dag utges olycksfallspension. KAPL-invalidpensionen börjar 1.5.1983. KAPL-pensionen samordnas med olycksfallsdagpenningen 1.5.1983 och med olycksfallspensionen 1.6.1983.

21.4.1982

4

Samordningsgrunden (= medellönen för KAPL-arbetsbeteckningen)	3 800 mk/mån
KAPL-pensionen före samordningen	1 360 mk/mån
Olycksfallsdagpenningen 1.5.1983	3 600 mk/mån
Olycksfallspensionen 1.6.1983	3 060 mk/mån
Samordning 1.5.1983 och 1.6.1983	
60 % av 3 800 mk	2 280 mk
6 % av (3 800 - 3 700)	- 6 "
Samordningsgränsen	2 274 mk.

Emedan såväl olycksfallsdagpenningen som olycksfallspensionen var för sig är större än samordningsgränsen utgår ingen KAPL-pension till betalning vare sig 1.5.1983 eller 1.6.1983 (Markbeloppen är angivna enligt en antagen indexnivå år 1983). För att undvika flera s.k. nollbeslut är det skäl för pensionsanstalten att vänta på besked, om sådant fås utan dröjsmål, om beviljandet av olycksfallspensionen så att pensions sökanden kan ges ett enda arbetspensionsbeslut.

Sådana fall, då primärtid enligt SFL fastställs för person som får olycksfallsersättning kommer sannolikt att vara sällsynta. Detta beror på att nivån för olycksfallsdagpenningen är högre än för SFL:s dagpenning. Primärtiden kommer att fastställas i allmänhet endast då det är oklart, om det är eller inte är ett arbetsolycksfall eller en yrkessjukdom.

4. Olycksfallsdagpenning och ny samordning

Ifall en arbetstagare eller företagare har beviljats arbetspension och åt honom därefter beviljas olycksfallsdagpenning, kan arbetspensionen enligt 8 a § 2 mom. APL inte på nytt samordnas med dagpenningen. Med andra ord sagt, beviljandet av dagpenning ger inte orsak till ny samordning. Avsikten med detta förfarande är närmast att skydda en försäkrad, som får invalidpension i form av delpension och som samtidigt förvärvsarbetar och som på grund av ett försäkringsfall får olycksfallsdagpenning på basen av detta samtida arbete.

När en arbetspensionstagare beviljas i 8 § 1 mom. APL avsedd pension, livränta eller fortlöpande ersättning, förrättas samordning på nytt. Om man då finner, att olycksfallsdagpenning även har börjat utbetalas åt pensionstagaren efter det arbetspensionen beviljades, skall skyddsstadgandet i 8 a § 2 mom. 2 mening APL beaktas vid samordningen. Enligt skyddsstad-

21.4.1982

5

gandet kan arbetspensionen minskas endast så mycket, att det sammanlagda beloppet av de i 8 § 1 mom. APL avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det skulle vara, om rätt till den pension, livränta eller fortlöpande ersättning som gett anledning till den nya samordningen inte fanns. De fall som kräver en tillämpning av skyddsstadgandet är sannolikt sällsynta.

Då pension beviljas för retroaktiv tid skall enligt försäkringsdomstolens ståndpunkt beaktas de ändringar som inträffat i en primär pensions belopp, fastän ändringarna annars inte ger pensionsanstalten rätt att förrätta ny samordning (försäkringsdomstolens beslut 25.9.1970, publicerat i prejudikatsamlingen i punkt 3.08.20). I enlighet med denna ståndpunkt beaktas även olycksfallsdagpenningen vid samordningen i de fall, då den börjar eller ändras efter den dag då pensionen har börjat men innan pensionsbeslutet har givits.

Förutom i ovan anförda fall beaktas olycksfallsdagpenning vid ny samordning när delinvalidpension ändras till full invalidpension eller när barntillägg justeras. Om beloppet av olycksfallsdagpenning väsentligen ändras, kan ny samordning förrättas på pensionstagarens ansökan.

När olycksfallsdagpenning ändras till olycksfallspension, förrättas ny samordning i stöd av 8 a § 2 mom. 1 meningen APL.

5. Ikraftträdande

Ändringarna i 8 och 8 a §§ APL träder i kraft 1.4.1982. I ikraftträdelsestadgandet sägs det dessutom, att det som i lagändringen stadgats om samordning med olycksfallspension skall på motsvarande sätt tillämpas på livränta som baserar sig på stadgandena i olycksfallsförsäkringslagen.

Om den samordnade eller på nytt samordnade arbetspensionen börjar 1.4.1982 eller senare, skall eventuell olycksfallsdagpenning beaktas vid samordningen. Dagen när pensionsfallet har inträffat inverkar inte på tillämpningen av lagändringen. Detta baserar sig på stadgad praxis i fråga om samordningsstadgandenas ikraftträdanden. Tidpunkten för pensionsfallets inträffande anses som avgörande endast då stadgande därom ingår i ikraftträdelsestadgandet.

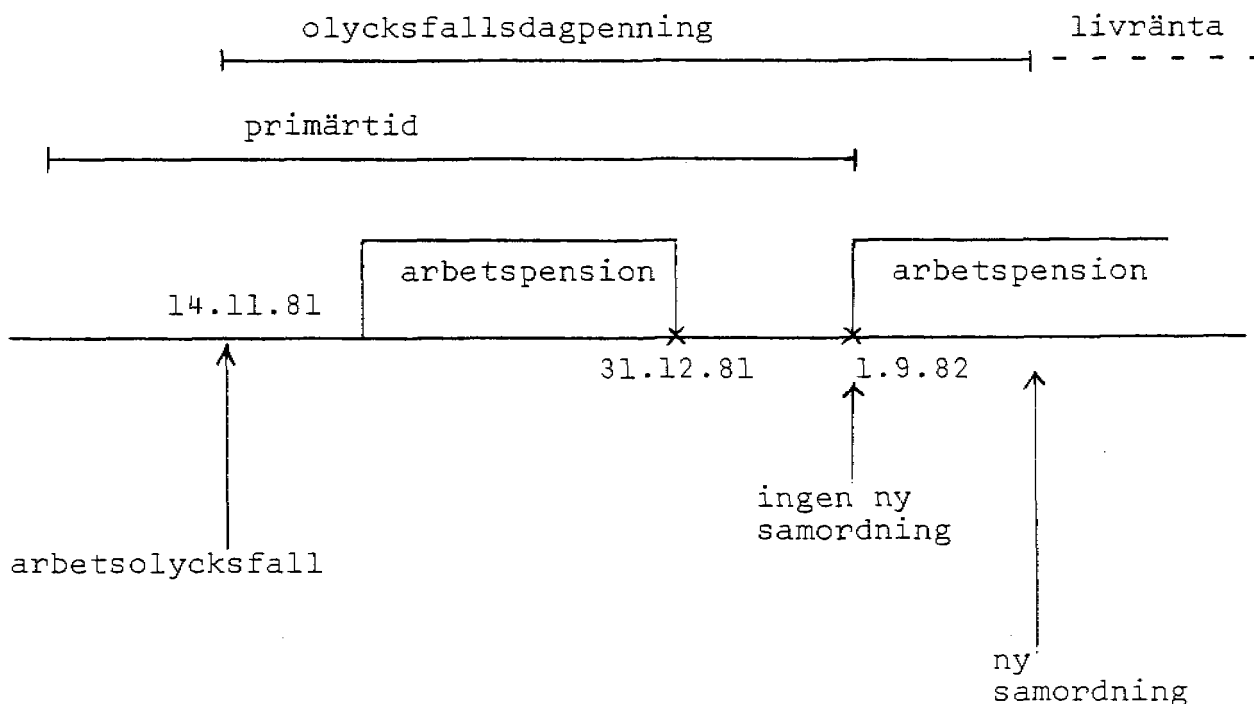
Den lagändring som vid början av år 1982 trädde i kraft i fråga om invalidpensionens begynnelsepunkt

21.4.1982

6

kan leda till, att invalidpensionen beviljas särskilt för år 1981 och särskilt för tid efter det den i sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden har upphört. Emedan det senare beslutet endast är ett beslut som avser pensionens utbetalning, får arbetspensionen inte samordnas på nytt på grund av lagändringen gällande olycksfallsdagpenningen.

Exempel. Arbetstagaren har skadats i ett arbetsolycksfall 14.11.1981 och har från denna dag beviljats olycksfallsdagpenning. På arbetspensionsansökan har pensionsbeslut givits 15.2.1982 och de på beslutet baserade pensionsraterna år 1981 har beviljats och betalats ut. Därefter får pensionsanstalten veta, att den i SFL avsedda primärtiden upphör 31.8.1982, emedan arbetstagaren före olycksfallet har fått sjukdagpenning på grund av annan sjukdom (Primärtiden fastställs emedan arbetstagaren har ansökt om dagpenning enligt SFL, fastän dagpenningen inte har kunnat utbetalas på grund av olycksfallsdagpenningen). Pensionsanstalten ger ett nytt pensionsbeslut 4.5.1982 om, att invalidpensionen börjar 1.9.1982. Fastän arbetstagaren med all sannolikhet får olycksfallsdagpenning fram till 14.11.1982, kan arbetspensionen likväl inte samordnas på nytt 1.9.1982, emedan lagändringen som sådan inte ger rätt till en ny samordning. Samordning kan förrättas på nytt först när livräntan börjar.

21.4.1982

7

Om likväl det första beslutet om pensionens beviljande ges först 1.4.1982 eller senare och pensionen börjar retroaktivt före 1.4.1982, föranleder eventuell olycksfallsdagpenning en ny samordning 1.4.1982, emedan det nu är fråga om ett retroaktivt beviljande av pensionen.

6. Dataförmedlingen till arbetspensionsanstalterna gällande olycksfallsdagpenningar och -pensioner

För arbetspensionernas samordning får pensionsanstalten numera kännedom om olycksfallsersättningarna i första hand ur pensionsansökningsblanketten och ur läkarutlåtandena. Därefter inskaffar pensionsanstalten noggrannare uppgifter direkt från den olycksfallsförsäkringsanstalt som betalar ut ersättningen. För att garantera att pensionsanstalten faktiskt i alla fall får uppgifter om den olycksfallsersättning som skall beaktas vid samordningen, har en överenskommelse gjorts om en delvis automatisk datatrafik från olycksfallsförsäkringsanstalterna till pensionsanstalterna via Pensionsskyddscentralen. Datatrafiken inleds i april 1982.

6.1. Meddelande om olycksfallsdagpenning

Olycksfallsförsäkringsanstalterna sänder till Pensionsskyddscentralen ett meddelande om dagpenningen, när dagpenningen har betalats ut för fyra månader. Om denna fyra månaders betalningstid har gått ut då datatrafiken börjar 1.4.1982, ges meddelandet när den första dagpenningens posten i april betalas ut.

I meddelandet ges endast personuppgifter, skadefalldag, skadenummer samt olycksfallsförsäkringsanstaltens namn och kodnummer.

Uppgifterna i meddelandet införs i Pensionsskyddscentralens handläggningsregister och utskrivs på pensionsfallsregisterutdraget med anmärkningen "MEDDELANDE OM OLYCKSFALLSDAGPENNING DAGMÅNÅR, OLYCKSFALL DAGMÅNÅR, ANSTALT NNN, SKADENR NNNNNNN/ANSTALT". Den förstnämnda dagen anger när meddelandet har inregistrerats. ANSTALT är olycksfallsförsäkringsanstaltens tresiffriga kodnummer och SKADENR är det av försäkringsanstalten angivna skadenumret. Därefter kan följa en i Pensionsskyddscentralen tillagd bokstavsförkortning av anstaltens namn för att underlätta identifikationen av försäkringsanstalten för pensionsanstalten. En förteckning över olycksfallsförsäkringsanstalternas kodnummer medföljer detta cirkulär som bilaga.

21.4.1982

8

Om pensionsansökan är anhängig när dagpenningmeddelandet inregistreras sänds genast ett registerutdrag till den pensionsanstalt som handlägger ansökan. I annat fall får pensionsanstalten uppgift om olycksfallsdagpenningen genom anmärkningen på pensionsfallsregisterutdraget när anstalten ber om registerutdrag från Pensionsskyddscentralen för handläggning av pensionsansökan eller när Pensionsskyddscentralen sänder den till centralen insända pensionsansökan jämte registerutdrag till pensionsanstalten.

På basen av anmärkningen inskaffar pensionsanstalten direkt från vederb. försäkringsanstalt de uppgifter som behövs om dagpenningen vid samordningen.

6.2. Meddelande om olycksfallspensionen

Olycksfallsförsäkringsanstalterna sänder inte automatiskt uppgifter om olycksfallspensionsbesluten till Pensionsskyddscentralen. Den pensionsanstalt som redan bett om dagpenninguppgifter eller som fått dessa uppgifter genom anmärkningen på registerutdraget, skall själv be om uppgifter om olycksfallspensionen från vederb. försäkringsanstalt.

Olycksfallsförsäkringsanstalten sänder meddelande om olycksfallspensionen till Pensionsskyddscentralen endast i det fall att olycksfallspensionen har beviljats person, som inte fått olycksfallsdagpenning för minst fyra månader, och ingen pensionsanstalt har bett om uppgifter om olycksfallspensionen.

De kopior som Pensionsskyddscentralen får av olycksfallspensionsbesluten förmedlas vidare till den pensionsanstalt som handlägger pensionsansökan eller som givit pensionsbeslut. Ifall ingen pensionsansökan har gjorts, förvarar Pensionsskyddscentralen olycksfallspensionsuppgifterna och inregistrerar om beslutet en anmärkning som på pensionsfallsregisterutdraget lyder: "OLYCKSFALLSPENSIONSBESLUT DAGMÅNÅR, ANSTALT NNN, SKADENR NNNNNNN".

Det i Pensionsskyddscentralen arkiverade olycksfallspensionsbeslutet sänds sedan automatiskt till den pensionsanstalt som meddelar att pensionsansökan anhängiggjorts.

7. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

För lantbruksföretagarna har stiftats en egen olycksfallsförsäkringslag, vars verkställighet omhändersas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. I lagen

21.4.1982

9

9 § 2 mom. stadgas, att vid bestämmande av en i annan lag stadgad ersättning beaktas förmånerna enligt lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringslag på samma sätt som förmånerna enligt olycksfallsförsäkringslagen. Detta innebär, att det som i 8 och 8 a §§ APL stadgats om de i lagen om olycksfallsförsäkring avsedda förmånerna även gäller de i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare avsedda förmånerna.

Lagen träder i kraft 1.7.1982. Lagen ger inte rätt till ersättning för sådan arbetsskada som inträffat före lagens ikraftträdande.

Det som ovan redogjorts för om datatrafiken via Pensionsskyddscentralen i fråga om olycksfallsdagpennin-
gar och -pensioner gäller inte ersättningar som utges enligt lantbruksföretagarna olycksfallsförsäkringslag.

Om pensionsansökan på basen av ett samtidigt arbetsförhållande eller en samtidig företagaverksamhet avgörs av en annan pensionsanstalt än Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt eller om ansökan delas till en pensionsanstalt inom ett annat pensionssystem, sänder Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt uppgifterna om olycksfallsersättningarna direkt till vederb. pensionsanstalt.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGOR

Lag angående ändring av 8 och 8 a §§ lagen om pension för arbetstagare
Lag om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare
Förteckning över olycksfallsförsäkringsanstalternas kodnummer

Nr 72

L a g

angående ändring av 8 och 8 a §§ lagen om pension för arbetstagare

Given i Helsingfors den 25 januari 1982

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare 8 § 1 mom. och 8 a § 2 mom., sådana de lyder i lag av den 28 juli 1978 (593/78), som följer:

8 §

Ifall ålders- eller invalidpension som utgår enligt de i denna lag stadgade minimivillkoren eller, då arbetstagare dessutom erhåller ålders- eller invaliditetspension med stöd av lagen om sjömanspensioner, på stadgandena i lagen om olycksfallsförsäkring baserad dagpenning eller olycksfallspension, med stöd av trafikförsäkringslagen på grund av ådragen egen skada beviljad fortlöpande ersättning, med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst beviljad livränta eller i 4 mom. avsedd grundpension eller annan därmed jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension, det sammanlagda beloppet av dessa prestationer överstiger den i 2 mom. stadgade samordningsgränsen, avdrages från ålders- eller invalidpensionen enligt denna lag ett belopp som

utgör en lika stor del av den överskjutande delen som den enligt de i denna lag stadgade minimivillkoren utgående pensionen utgör av samtliga grundpensioner. Ifall ålderspension enligt 5 § 2 mom. beviljas från annan tidpunkt än ingången av den månad som följer efter uppnåendet av pensionsåldern, förrättas samordningen då arbetstagaren uppnår den ålder som berättigar till ålderspension.

8 a §

Beviljas ålders- eller invalidpensionstagare i 8 § 1 mom. avsedd pension, livränta eller fortlöpande ersättning, förrättas i 8 § 1 mom. avsedd samordning på nytt. På grund av samord-

Regeringens proposition 223/81
Socialutsk. bet. 34/81
Stora utsk. bet. 202/81

ningen minskas pensionen dock endast så mycket att det sammanlagda beloppet av de i sagda moment avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det vore, om inte rätt till pension, livränta eller fortlöpande ersättning som avses i första meningen av detta moment hade förelagat. Detsamma gäller i 8 § 5 mom. avsedd samordning, om person som åtnjuter familjepension beviljas i första meningen av nämnda moment åsyftad pension eller fortlöpande ersättning. Likaså förrättas i 8 § 1 mom. avsedd samordning på nytt, då pensionen justeras i enlighet med 5 b eller 7 c §. Ytterligare förrättas, om pensionens belopp därigenom blir större, i 8 § 5 mom. avsedd samordning på nytt, då barn

som är förmänstagare fyller 16 år eller då annan förmänstagare än barn som fyllt 16 år upphör att vara förmänstagare. På ansökan förrättas i 8 § avsedd samordning även på nytt, om beloppet av sådan dagpenning, annan pension, livränta eller fortlöpande ersättning som inverkat på samordningen väsentligen förändrats.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1982. Vad i denna lag har stadgats om samordning av olycksfallspension tillämpas på motsvarande sätt på livränta som baserar sig på stadgandena i lagen om olycksfallsförsäkring.

Helsingfors den 25 januari 1982

Vid förfall för Republikens President

Statsminister

MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*

Nr 1026

Lag

om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

Given i Helsingfors den 23 december 1981

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Lantbruksföretagare som är bosatt i Finland har rätt till ersättning för arbetsskada enligt denna lag.

För arbetsskada utgår ersättning även till lantbruksföretagares anhöriga samt begravningshjälp såsom i denna lag stadgas.

2 §

Verkställigheten av denna lag handhas av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt, om vilken stadgas närmare genom förordning.

Genom förordning kan stadgas att den i 1 mom. avsedda olycksfallsförsäkringsanstaltens uppgifter handhas av lantbruksföretagarnas pen-

sionsanstalt, om vilken stadgas i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69).

3 §

Med lantbruksföretagare avses i denna lag:

1) idkare av gårdsbruk som för egen eller gemensam räkning bedriver gårdsbruk på brukningsenhet med minst två hektar jordbruksjord och själv deltar i arbetet;

2) fiskare som utan att vara i arbetsförhållande bedriver yrkesmässigt fiske;

3) renägare som för egen, familjemedlems eller renbeteslags räkning arbetar med renskötsel; och

4) den som utför i 1—3 punkterna avsett arbete i egenskap av familjemedlem.

Regeringens proposition 128/81
Socialutsk. bet. 31/81
Stora utsk. bet. 177/81

4 §

Denna lag gäller likväl inte lantbruksföretagare vars årsarbetsförtjänst, uppskattad enligt stadgandena i 11 §, inte motsvarar minst det markbelopp som avses i 1 § 3 mom. 2 punkten lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag tillämpas inte heller på sådan i samband med gårdsbruk, fiske eller renskötsel bedriven verksamhet som bör anses såsom särskilt företag.

5 §

I denna lag avsedd brukningsenhet och dess jordbruksjord anges och jordbruksjordens areal beräknas enligt de grunder om vilka stadgas i 2 och 20 §§ lagen om pension för lantbruksföretagare samt i de stadganden som utfärdats med stöd av dessa lagrum.

6 §

Med arbetsskada avses i denna lag olycksfall i arbete och yrkessjukdom.

Med olycksfall i arbete avses olycksfall som med förorsakande av skada eller sjukdom drabbat lantbruksföretagare i hans lantbruksföretagararbete eller under förhållanden som härflyter av detta.

I lantbruksföretagararbete eller under förhållanden som härflyter av sådant erhållen skada som uppkommit under en kortare, högst ett dygn lång tid och som inte ersätts såsom yrkessjukdom kan, i enlighet med vad i en med stöd av 4 § 2 mom. lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) given förordning stadgas, anses vara förorsakad av olycksfall i arbete.

Med yrkessjukdom avses sjukdom som i enlighet med vad som är stadgat i en med stöd av 1 § lagen om yrkessjukdomar (638/67) given förordning förorsakats av fysikaliska, kemiska eller biologiska faktorer i lantbruksföretagararbete.

Med lantbruksföretagararbete avses arbete i de verksamheter som nämns i 3 §.

7 §

Ersättning enligt denna lag utgår likväl inte för arbetsskada som inträffat:

1) innan lantbruksföretagaren fyllt 14 år eller efter det att han fyllt 65 år;

2) under den tid då lantbruksföretagaren med stöd av 4 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare varit befriad från försäkringsskyldighet enligt sagda lag;

3) under den tid då lantbruksföretagaren har rätt till full invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare; eller

4) under den tid då lantbruksföretagaren med stöd av 19 § i denna lag varit befriad från skyldighet att erlagga försäkringspremie enligt 17 § 1 mom. i denna lag.

Arbetsskadan anses ha inträffat då olycksfallet drabbade lantbruksföretagaren eller yrkessjukdomen yppade sig.

8 §

Lantbruksföretagare har inte rätt till ersättning enligt denna lag för arbetsskada på grund av vilken han har rätt till ersättning i enlighet med lagen om olycksfallsförsäkring. Om arbetsskadan kan anses ha inträffat eller förorsakats även i lantbruksföretagararbete eller under förhållanden som härflyter av sådant, har den försäkringsanstalt som utbetalt ersättningen rätt att av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt återfå den andel av ersättningen för vilken lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är ansvarig.

Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.

9 §

Om sökande av ersättning, ersättningskyldighet, ersättning, handläggning av ersättningsärenden, förande av ersättningstagares talan, underställning av olycksfallsförsäkringsanstaltens beslut, deltagande i kostnader förorsakade av olycksfallsnämndens verksamhet, sökande av ändring i olycksfallsförsäkringsanstaltens beslut och i debitering av försäkringspremie, olycksfallsförsäkringsanstaltens regressrätt samt delgivningsskyldighet gäller, såvida inte annat följer av denna lag, i tillämpliga delar vad i lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om yrkessjukdomar samt lagen om invalidvård för emottagare av olycksfallsersättning (592/63) är stadgat. Vad i dessa lagar har stadgats om arbetstagare och försäkringsanstalt äger motsvarande tillämpning på lantbruksföretagare och lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt.

Vid bestämmande av en i annan lag stadgad ersättning beaktas förmånerna enligt denna lag på samma sätt som förmånerna enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

10 §

Till den olycksfallsnämnd som avses i 53 § lagen om olycksfallsförsäkring förordnar stats-

rådet på förslag av de mest representativa av de organisationer som bevakar lantbruksföretagarnas ekonomiska intressen för tre år i sänder minst tre arbetsmarknadsmedlemmar och personliga suppleanter för dem.

För handläggning av ärenden på vilka denna lag skall tillämpas finns i försäkringsdomstolen såsom i lagen om denna domstol avsedda lekmanaledamöter åtminstone två ledamöter som företräder dem som är försäkrade enligt denna lag samt erforderligt antal suppleanter. Angående dessa ledamöter gäller i övrigt i tillämpliga delar vad i 54 a § lagen om olycksfallsförsäkring är stadgat om lekmanaledamöter och förordnande av sådana.

11 §

Lantbruksföretagares årsarbetsförtjänst anses vara hans arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Arbetsinkomsten, som beräknas i enlighet med 8 § 7 mom. i sagda lag, beaktas likväl för en högst ett år lång företagarverksamhetsperiod före arbetsskadans inträffande.

För lantbruksföretagare som då arbetsskadan inträffar inte har gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare fastställs årsarbetsförtjänsten för en tid av högst ett år före arbetsskadans inträffande i tillämpliga delar enligt de i 8 § i nämnda lag stadgade grunderna.

12 §

Visar lantbruksföretagare eller hans anhöriga på sätt som stadgas genom förordning att den arbetsförtjänst lantbruksföretagaren erhållit för det sista året före arbetsskadans inträffande varit väsentligt större än den enligt 11 § 1 mom. fastställda årsarbetsförtjänsten, läggs den på detta sätt påvisade arbetsförtjänsten till grund för ersättningen. På detta sätt beräknad arbetsförtjänst används vid bestämmande av dagpenning likväl blott till den del dagpenning beviljas för en längre tid än sex månader från det arbetsskadan inträffade.

För lantbruksföretagare som vid sidan av sin företagarverksamhet har varit i arbetsförhållande beräknas årsarbetsförtjänsten så, att den förtjänst som erhållits i arbetsförhållandet också beaktas i enlighet med de grunder om vilka är stadgat i 28 § lagen om olycksfallsförsäkring.

Understiger årsarbetsförtjänsten, beräknad i enlighet med 11 § och denna paragraf, det i 16 § 6 mom. lagen om olycksfallsförsäkring

stadgade markbeloppet, betraktas sagda belopp såsom årsarbetsförtjänst. Detta moment tillämpas likväl endast om arbetsskadan inträffat i sådan verksamhet för vilken lantbruksföretagaren är skyldig att erlägga försäkringspremie i enlighet med 17 § 1 mom.

13 §

Till totalkostnaderna för olycksfallsförsäringen räknas:

- 1) försäkringsansvaret;
- 2) utgifterna för skydd i arbete; och
- 3) skäliga förvaltningskostnader.

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte i 21 § 4 mom. avsett olycksfallsskydd. Till de i 1 mom. åsyftade totalkostnaderna hänförs likväl förhöjningar i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare (395/61) av förmåner som skall utges på grundval av en i 21 § 4 mom. avsedd försäkring, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte förlår till förhöjningarna.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av olycksfallsförsäkringsanstalten grunderna för beräkning av de i 1 mom. avsedda totalkostnaderna.

14 §

För de i 13 § 1 mom. nämnda utgifterna för skydd i arbetet reserveras två procent av totalkostnaderna för olycksfallsförsäringen. Detta belopp använder olycksfallsförsäkringsanstalten för förbättrande av lantbruksföretagarnas skydd i arbetet genom att bedriva instruktions- och rådgivningsarbete bland lantbruksföretagarna. Olycksfallsförsäkringsanstalten kan även bevilja medel för forskning, utbildning och information rörande lantbruksföretagarnas skydd i arbetet.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om användningen av de medel som influtit för täckande av utgifterna för skydd i arbete.

15 §

Den del av totalkostnaderna som inte kvarstår som ansvarsunderskott finansieras genom en grundskyddsandel och lantbruksföretagarnas försäkringspremieandel samt genom statens andel.

Till grundskyddsandelen anses av totalkostnaderna 32 procent utgöra utgifter för dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (364/63) och 4 procent sjukvårdsutgifter enligt samma

lag, 0,2 procent utgifter för understödsdel eller motsvarande utgifter enligt folkpensionslagen (347/56), 0,03 procent pensionsutgifter enligt familjepensionslagen (38/69) samt 0,5 procent pensionsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, likväl så att de tre sistnämnda procenttalen från och med år 1983 årligen höjs med 0,2, 0,03 respektive 0,5 procentenheter.

Lantbruksföretagarnas försäkringspremieandel är 25 procent och statens andel likaså 25 procent av totalkostnaderna.

Då finansieringen av de i 2 mom. avsedda utgifter som skall betalas av folkpensionsanstalten bestäms, beräknas inte för kommunerna i 62 § folkpensionslagen åsyftad kostnadsandel.

16 §

Folkpensionsanstalten betalar årligen till olycksfallsförsäkringsanstalten det sammanlagda beloppet av de i 15 § 2 mom. nämnda utgifterna enligt sjukförsäkringslagen, folkpensionslagen och familjepensionslagen, och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på motsvarande sätt utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Staten betalar årligen den i 15 § 3 mom. nämnda statsandelen.

Staten, folkpensionsanstalten och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall, i enlighet med vad genom förordning närmare stadgas, varje år månatligen i förskott betala ett belopp motsvarande vad de uppskattas komma att betala i andel enligt 1 mom.

17 §

Lantbruksföretagare, som är skyldig att upptaga i lagen om pension för lantbruksföretagare stadgad försäkring som motsvarar minimipensionsskyddet, skall för tiden för sagda försäkring erlagga försäkringspremie för arbetsskadeskydd enligt denna lag. Till grund för bestämmande av försäkringspremien läggs den arbetsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av olycksfallsförsäkringsanstalten grunderna för försäkringspremien. Premiens storlek skall bestämmas så, att den motsvarar den i 15 § 3 mom. avsedda försäkringspremieandelen för lantbruksföretagarna.

18 §

Vad i 10 § 4 mom. och 12 § lagen om pension för lantbruksföretagare är stadgad om

försäkringspremie enligt sagda lag äger motsvarande tillämpning på premie enligt denna lag.

Försäkringspremien uppbärs i samband med försäkringspremien enligt lagen om pension för lantbruksföretagare på de betalningsdagar som avses i förordningen om pension för lantbruksföretagare (667/69). Från arbetsskadeersättning får avdragas ersättningstagarens obetalda försäkringspremier enligt denna lag, varvid i motsvarande mån följs stadgandena i sagda förordning.

19 §

Lantbruksföretagare har rätt att på ansökan erhålla befrielse från ovan i 17 § 1 mom. avsedd försäkringspremie, om han för ovan i 6 § avsedd arbetsskada upptagit olycksfallsförsäkring med förmåner på en nivå som motsvarar minst arbetsskadeskyddet enligt denna lag.

Befrielse beviljas från det ansökan gjordes, och den är i kraft tills vidare. En förutsättning för att befrielsen skall fortfara att gälla är likväl att lantbruksföretagaren årligen företer intyg över att förutsättningar för befrielse föreligger.

Befrielseärende handläggs av olycksfallsförsäkringsanstalten, i vars beslut ändring får sökas.

Social- och hälsovårdsministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf.

20 §

De medel som behövs för täckande av kommande utgifter, förorsakade av ordnandet av arbetsskadeskydd, skall olycksfallsförsäkringsanstalten i enlighet med de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt på framställning av anstalten bokföra såsom ersättningsansvar. Till detta skall årligen överföras det belopp med vilket det sammanlagda beloppet av de i 15 § 1 mom. nämnda andelarna överstiger de under samma år betalda ersättningarna samt de i 13 § avsedda utgifterna för skydd i arbete och skäligen förvaltningskostnader.

21 §

På villkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer och mot ovan i 17 § 2 mom. stadgad premie kan försäkring enligt denna lag beviljas lantbruksföretagare:

1) vars brukningsenhet är mindre än vad som förutsätts i 3 § 1 punkten;

2) vars årsarbetsförtjänst understiger det belopp som avses i 4 § 1 mom.; eller

3) som för sig själv önskar försäkring för ovan i 7 § 1 mom. 1—3 punkterna avsedd arbetsskada.

Ett villkor för beviljande av försäkring är att lantbruksföretagaren i övrigt motsvarar de i denna lag stadgade förutsättningarna. Försäkring beviljas inte retroaktivt.

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall då försäkring börjar och då förhållandena ändras, med tillämpning av stadgandena i 8 § lagen om pension för lantbruksföretagare, fastslå vad som bör betraktas såsom den försäkrades årsarbetsförtjänst.

Lantbruksföretagare, som berörs av det arbetsskadeskydd som avses i denna lag, har rätt att på villkor och mot premie som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet upptaga försäkring för sig själv även för annat än i denna lag eller i lagen om olycksfallsförsäkring avsett olycksfall.

22 §

Om inte annat följer av denna lag gäller ytterligare i tillämpliga delar vad i 16, 18 och 19 §§ lagen om pension för arbetstagare, i 16 och 17 §§ lagen om pension för lantbruksföretagare samt i 37 och 63 §§ lagen om olycksfallsförsäkring är stadgat.

Vid tillämpningen av stadgandena i 18 § lagen om pension för arbetstagare och i 37 § lagen om olycksfallsförsäkring likställs lantbruksföretagare med en i sagda lagar avsedd arbetsgivare.

Helsingfors den 23 december 1981

Vid förfall för Republikens President

Statsminister

MAUNO KOIVISTO

23 §

Närmare stadganden om verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas genom förordning.

24 §

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

Rätt till ersättning föreligger inte på grundvalen av sådan arbetsskada som inträffat före lagens ikraftträdande.

Utän hinder av vad i 18 § 2 mom. är stadgat är betalningsdagen för den försäkringspremie som skall uppbäras för år 1982 den 30 september 1982. Premien kan även uppbäras på annat sätt än i samband med premie enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

Utän hinder av vad i 19 § 2 mom. är stadgat om begynnelsestidpunkten för befrielse från försäkringspremie har lantbruksföretagare rätt till sagda befrielse räknat från det att betalningsskyldigheten började, om ansökan om befrielse görs inom sex månader från denna lags ikraftträdande.

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall ofördröjligen vidtaga åtgärder för verkställigheten av denna lag. De utgifter som föranletts härav före lagens ikraftträdande hänförs till totalkostnaderna för olycksfallsförsäkringen för det första kalenderåret.

De i 16 § 2 mom. i denna lag avsedda förskotten betalas för det första kalenderåret inom en månad från lagens ikraftträdande.

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Luja-Penttilä*

FÖRSÄKRINGSANSTALTER MED I LAGEN OM OM OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING
AVSEDD VERKSAMHET

203	Försäkrings-ARA De Helnyktras Ömsesidiga Bolag
204	Ömsesidiga Försäkringsbolaget Autoilijat
207	Försäkringsaktiebolaget Fennia
213	Keskinäinen Hämeen Vakuutusyhtiö
222	Ömsesidiga Försäkringsbolaget Aura
224	Meijerien Keskinäinen Vakuutusyhtiö
230	Ömsesidiga Skadeförsäkringsbolaget Kansa
232	Ömsesidiga Försäkringsbolaget Varma
236	Försäkringsaktiebolaget Pohjola
237	Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag
241	Ömsesidiga Försäkringsbolaget Sampo
245	Ömsesidiga Sjöförsäkringsbolaget Sjöassuransföre- ningen i Finland
250	Ömsesidiga Försäkringsbolaget Svensk-Finland
252	Ömsesidiga bolaget Industrieförsäkring
256	Työväen Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
259	Ömsesidiga Skadeförsäkringsbolaget Pohja
264	Wärtsilä Ömsesidiga Försäkringsbolag
265	Ömsesidigt bolag Företagarnas Försäkring
266	Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
298	Olycksfallsverket